

Latweeschu Awise.

51. gaddagahjums.

No. 9.

Trefchdeenâ, 1. (13.) Merz.

1872.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Luttrengen, pr. Frauenburg, Kurland.
Erfpedizija Westhorn k. (Meyher) grabmatu bodde Jelgawâ.

Rahditajs: Wisjaunafahs sinuas. Daschadas sinuas. Us Juhfu wesse libu! Prageffis par kebwes ebnu. Pee bruhgana sabra. Preefsch luteru pallbdi, labdes. Missiones dabwanas faarentas. Atbilda. Nau-das tirgus. Labbibas un pretschu tirgus. Sluddinasthanas.

Wisjaunafahs sinuas.

No **Berlines** 9. Merz (26. Febr.). Bruhschu senata pir-mâ nodallâ (Herrenhaus) jaunais skoblas usfraudsihas sk-lkums, kâ waldiba to apspreechanai bij preekschliffusi, tappa peenemts.

No **Wihnes**. Austraijas tizzibas leetu ministers v. Stre-mahr islaidis pawehli, kas teem wezfattoteem (pahwesta nemaldibas prettineefceem) katru aisschaweschanu no waldiba-pusses leeds. Wianneem tohp aisseegts ihpachâs, no pahwesta nemaldibastizigeem atschkirtâs draudfes pulzetees un ihpachus preesterus turreht. Kas schim liffumam pret-tim darrihs teel ar zeetu strahpi apdraudehts. Laulibas no tahdeem preestereem eefwehtitas netohp par pilnigahm us-luhfotas un no tahdahm laulibahm pedsummuschi behrni tohp par ahrlaulibas behrneem turreti.

Japanfallas waldiba breefmigi waija un pa 1000eem kauj semmê tohs no saweem pawalsineefceem, kas kristigu tizzibu peerehmuschti. Negasaki pilsehtâ ween 2000 tahdi nelaimigi sadishti un breefmigu nahwi gaida. 67 no scheem jau nonahweti.

Rihgâ 26. Febr. jauniswehlehts Widssemmes gubernato-rs, general von Wrangel, atbrauzis un „Pehterburgas gastubsi“ kohrteli nehmis. R. S—z.

Turku sultans effoht Kreewu waldibai draudfigu pee-praffschanu suhtijis deht tahs leetas, ka Kreewu fuggi us melnabs jubras tohpohr brunnoti. Kreewu walfts kanzleris, sirts Gortschakow mihligi atbildu demis, ka tee 25 karra fuggi ne deht kahdas zittas leetas ne-effoht brunnoti, kâ tik tamdeht, ka grihbhoht isprohweht scho fuggu weiklibu un fuggineefus labbi eemahziht; Kreewusemmes waldiba ne-effoht nemas prahtâ nehmuft, leelakus fuggus preefsch mel-nabs jubras buhweht, jeb taggadejo fuggu staitli tur pa-wairoht.

Leepajas krahsthanas labde (Sparfasse) no 12. Juni 1870 lids 12. Juni 1871 irr nogulditi us augleem 43 tuhft. r. un us auglu augleem 124 tuhft. r.

Rihgas aw. raksta par jauno daugawas tiltu, ka schin-nis deenâs jau tohp tas beidsamais pihlars gremdehts. Pawissam gattawi un ar dselsu sehthalm aplikti nu effoht 4 pihlari, peektâs arri driht tik tablu buhshoht; festajam tik weht truhksoht ta galwa. Wissi tee uhdens darbi ap-pihlareem, kâ zerrams, buhshoht lihds leddus eeschanas

laikam tik tablu pabeigti, ka nemas nau par teem jabaidahs un darbs netaps nemas uskawehts.

Winkene slawenais Dellingers turra preekschlaffschanas par fattoku basnizu, wiinas behdahm un zerribahm. Bet kad nu wansch flaidri issakla, ka wiina dohmas nefa-ectahs lohpa ar tahm, kahdas taggadejâ kattoku basnizas wirs-waldiba redsamâs, tad sinnamâs, wiina prettineefku flaits irr lohti leels. Weenu waffaru atkal dauds tuhftoschi bij jau fapulzejuschees un gaidija Dellingeri us preekschlaffi-schanu. Te us reis reds kâ weens isleen no pulka, pehz ap-gehrba kattoku preesteris, nahf runnas krehflâ un fahf runnâ urahdiht, ka Dellingeris nedarroht pareift. Sahfa nu weens pehz ohtra to apsaufft un nerimma, pirms ne-usaizi-natais runnatajs bij pee mallas, ja tik ne ahra israidihts.

Englante nu irr dabujusi Amerikas atbildas rakstu tai Alabamas sribdes leetâ. Peesuhrita grahmata skann lohti draudfigi, bet tomehr israhda, ka Amerikaneefschi negribb wis atfahytees no tahs pirmahf peepraffitas atlihdsinascha-nas, prohti par it wissu skahdi kas zur Englantes wainu zehlfusees. Beidsiht fattahs ittin ar meeru effoht, ka Gen-fas ischlihreju teefa to leetu lai isspreech un zerre, ka meers starp walstihm netaps trauzehts. S.

Daschadas sinuas.

No eelschsemmehm.

Kursemmes zeem. gubernators irr aissfaulks bijis us Pehterburgu, dallibu nemt pee jauno rekruschu liffumu is-strahdashanas un irr tur komissionei preefschâ lizzis, ka tee jaunee liffumi preefsch Baltijas gubernahm buhtu dauds mas zittadi nogruntesami ne kâ zittas walfts pusses, buh-toht jashkurr lauzineeki no pilsehtineefceem, rekruschu komi-siones lohjekli, fofauffschanas listes un aprinki sawadi fa-leekami. Wiffas tahs leetas nahks wehl isspreechanâ. Kâ dsted ta aprinku nodallischana buhshoht Kursemmê pehz pilstrefahm, Widsemmê pehz bruggu teefahm, Ig-gaunija pehz teem 4 aprinkeem. Schee aprinki taps atkal masafos apgabbalos dalliti.

No Wentspils. Zettortdeena 10. Februaris bij pee mums grubta behdu deena. Jo pawaddijahm us pehdigu duffu ar dauds affarahm un leclu gohdu ihstenu gehda wihru, kurra wahids gohdam flanneja neween pa wissu scho pilsehtu, bet arri tabli jo tabli un kurra darbi to pawaddija schehlâ peeminnâ pee wisseem teem, kam par labbu tee bij darriti. — Tanni nakti no 2. us 3. Februar pehz grubtas flimmibas bija nomirris schjenes Gut-

schmidta fungu un brählu leela malkas andeles namma wezzakais preekschnecks un wezzakais brähli: Jeannot Ludwig Gutschmidt fawä 57tä gaddä, un wiina behru deena gaischi israhdiya, kahds zeenijams un mihlejams wiansch bijis pee augsteem un semmeem, pee bagateem un nabageem. Jo ne ween wifs pilsehts lihds pehdigu behrenu, kristiti un schihdi bij kahjäs, bet arri no semmehm leele lauschu barri bij fanahlfuschi pawaddiht fawu „maises tehwu“, lä mihlu nelaike labpraht nosauza. Tapehz nu arri wiffi wehl pehdigu zeenischanas un mihlestibas sihmi mihlam aigahjusfam gribbeja parahdiht, bet ne Deewa nammä ne kapsehtä teem dauds tuhltoscheem nebij ruhmes, kas speedahs us Gutschmidta tehwa behrehm. Basniza wahzu Deewa wahrdu noturreja Wentspils mahzitajs; tad lihks tappa us wiina zilts mirrona pagrabbu, Kuldigas leelzella mallä, aihwests. Papreeksch brauza diwi mahzitaji, tad gohja fuggu kaptaini, Wentspils jubras floblas floblotajs ar fawu floblu, lohtschi un stuhmanni, wiffi smuffus fuggu karrogus un flaggus nesdami, pehz teem, lihku ratteem ittin preekschä, kahdi 15 kungi no muhsu amatneeku beedribas ar fawahm truhwes sih-mehm un ihpafchu truhwes needru, tad nahza lihku ratti ar 4 melleem sirgeem, scheem tuhliht pakkat garra fungu rinda no raddeem un draugem, pa pahreem eedami un lihds ar lihki fahnds pawadditi no scheenes labprahtigu uggandssehjeju beedribas lohzekeem baltös, farkani eekantös mundeerindös, un beidscht kahdas 50 karreetes ar peederrigeem un zitteem behrineekeem no seeweefchu kabrtas. Teem wiffieem blakkam speedahs ne-apredsama zilweku druhma. — Us duffeschanas weetu, pehz jaukas wahzu dseefmas, Landses prahwesta k. papreeksch ar sirfugeem wahrdeem usrunnaja Latweefchu draudsi, tad weens pilsehta kungs kahdus mihlestibas wahrdu isteize mihla aigahjuscha peemianu gohdinadams un beidscht arri schihdu rabbineris Wentspils schihdu wahrda isdewa pateizibu tam, par kurra aiseefchanu wiffi schelohjäs. Kad nu pehdigi fahrku nolikka duffeschanas weeta pee isdissufcha tehwa mihleem wezzakeem un behrneem, kas tur jan fen guldinati, tad katre gan nopuhthas fawä firdi: meers lai irr wiina fauleem, gohds lai irr wiina peeminnai! — Bet tas Deewas tahs schelastibas lai nu eepreezina wiina raudadamu atraitni, dehlus, brähli, mahfas un wiffus rad-dus un draugus, un lai palihds arri joprohjam, ka aigahjuscha, no Deewa schelastibas bagatigi un brihnisch-figi swehtiti darbi, appalsch mihla weeniga brähla waddi-schanas, wiffi arween tapat jeltu un felmetohs lä kamehr abbi brähli lohpä strahdaja dauds zilwekem par labbu un palihgu!

Behterburgä pee Bahzsemmes weetneeka bijusi balle, kur Keisars, krohuamantinecks ar fawu augstu laulatu draugu un wiffi zitti Keisara namma printschichi bijuschi un ar fawu laipnibu israhdiuschi, ka storp Kreewu un Wahzu walsti pastahw firdiga draudsi.

— Behterb. „Graschd.“ awise runnadama par dseh-reenu akzihsi un to leelu dsefchanu Kreewusemmä, kahda dauds weetahm eewetusees, fakka tä: Kamehr tai neleetigat brandwihna wallaschanai nestahjees zittadi pretti,

tad weltihgs buhs basnizu un floblu darbs, magasinas buhs tuffchas, nodohschanu parahdi augä, semmes lohp-schana un wiffi amati ees bohjä. Padohms tohp dohts, ka katram wol-stam un pagastam buhs to leelako spehku doht rohlä fawaldiht scho pohsta netikumu, turklat arri nemt zauri to dsehreenu akzihses eerikti, waj tur nau kas pahrgrohsams, waj schenku flaits nau masinajams un til katra apgabbalä pa weenam pamettams, jo fo lihdscht ta leela akzihses eenahlfchana (1870. g. 164 miljoni r., tas irr trescha dalka no wiff. eenahlfch.) kad zaur wiinnas aug-schenu wiffa garriga un meeßiga labflahschana pee tuhltoschu tuhltoscheem eet masumä.

— Keisara kanzelejai irr eefuhrita ta leeta, waj ne-buhtu tee walsts likkumi, kas pastahw preeksch wiffahm zittahm lutтеру draudsehm walsti, arri eeweddami preeksch Bohlu semmes lutтеру draudsehm, kur lihds schim irr ihpa-schi likkumi.

Podolijas un Witnas gubernäs schihdi lohti dauds no refuscheem ispirkuschees. Bagatee un nabagi stahwe-juschichi lä brähli lohpä, weeni dewufchi ohreem nauhu, atwehlejuschees andeles rektes un lassijuschichi pretti par to nodohschanas, wiffas par labbu schihdu brählu ispirk-schanoi.

Maskawas gub. Podolkas aprinki pee kahda semmes darba strahdajoch 2 wihri tillkuschichi no frehtoscha semmes flobga bedre apbehtii. Landis faskrehjuschi un zauru nakti strahdadami til tahlu usrakluschi, ka jau dsedejuschichi eerakto balsus. Te us reisi gahsees zits flobgs un no jauna apbehtis. Rakkuschichi atkal un gohds Deewam abbi isdabuti ahra un bijuschichi wehl dsihwi.

S.

No ahrsemmehm.

Londonë 27. (15.) Februar tilka tee leele pateizibas swehtli par printschä atweffetoschanohs ar leelu gohdibu noswinneti. Wifs pilsehts bij dahrgi un jauki puschlohts ar gohda wahrteem un flaggahm, laiks bij jauks un eelas ais laudihm mudscheht mudscheja. To deenu preeksch tam swehtku isrihtotajeem bij leelas behdas, swehtli bij fatai-siti, bet tas, kurra wesselibu gribbeja swehtiht, bij wehl lohti wahjisch, tä ka dakteri til til neleedsa dallibu nemt. Bet ohtra deenä bij wifs gohds Deewam labbi. Behni-aene, krohna prinziä un wiffi zitti no kehniina familijas brauza us leelo Bahwila basnizu, kur ta pateizibas deewa-kalposchana tappa noturreta. Arri Keisars Napoleons ar Keisareni un prinzi to deen bij kehniinenes pilli us brohlasti luhgti un atbraunkuschichi. Kad zitti us basnizu brauza, Na-poleons pils lohga gulledams nosflattijahs pakkat, effoht no waiga lizees ittin spirgts. Wallara wifs pilsehts laistijahs jaukas uggunis. Landis weetahm sawirkneju-schees til beesi, ka kahdi 70 zaur famihschanu tappuschichi eewainoti, 1 bijis pawiffam nohst.

Alabama's stihdes leeta wehl nau nekurf patikkusi. Gaida wehl no Amerikas rafftu; jau ta weena grahamata, fo Englante isschihreju teesai preekschä likkusi irr 500 lappu beesa, un nahls wehl daschas tahdas, kas wiffas papreeksch buhs smalki ja-iseet zauri.

Berline. Bismarkam nahf no dauds Wahzsemmes puffedm pateizibas grahamatas par firdigu tautas aistah-

weschanu arri pret eelschigeem flaugeem un eenaidnee-
keem. — Tai skolas leetä dauds mas tahs partijas taptu
veemeerinatas, ministerija isfluddinajust, ka katram wez-
zakam brihw sawam behnam nelikt dallibu nemt pee tizzi-
bas stundohm skola, ja peerahda, ka ahypus skolas
schinni leetä leel sawu behnu mahzht; dohma, ka tad
fattosi un lutteri newarres weeni par ohfreem fuhdsetees,
ka winnu behneem tohp zittada tizziba pomasitim ee-
pohsteta.

Franzija til jau no Napoleona draugeem irr laudis
islaists jauns raksts, kas gribb peerahdiht, ka Napoleons
it nemas nau wainihgs pee ta nelaimiga karra un ka wiss
atkal warr labbi isheet, kad keisara waldiba tohp atkal ee-
westa. Tad notikschocht, ka Napoleona dehs prezseschoht
Wahzu keisara dehsa meitu, dabuschocht pubra lihdsi Gl-
saffi un Lottrinu un us wissahm puffehm buhschoht labs
prahts. © fur reklinums!

No Antwerpes. Schambohr grafe, kas te bij sawu
augsto kohrteli apnehmis un ap karu daudsi no Franzijas
sahka lassitees zitteem atkal par leelu nepatilschannu, ka
siano irr no turrenes aishrauzis prohjam. Dil jau gan
apmettisees fur Wahzsemme. Frantschu waldiba pretti-
neeku skaitis aug daschas mallas, ta ka ministeri ihpafchu
atwehleschannu no tautas sapuzes lihdsi, ka warr wissahm
tahdohm prettoschannahm un waldibas darbu aistilschannahm
jo spehziggi pretti stahtees. S.

Sirgu audsetajeem. Tais 2 pirmos gaddos tee
lumeli irr ta audsinami, it ka tee pawissam sawa walla
augtu un nefas winnu daboi pretti nenoteel. Rabbi
gannekki gan irr leela leeta, bet ka arri bes teem warr istikt,
to rahda Englante. Tur tohp tee atschirtee lumeli nepee-
feeti ruhmita stalli tuareti un ar ausahm un labbu seenu,
wassara ar sehku barroti. Rabbi irr, kad pehz atschir-
schanas lumeli ideenas dabuhn masu teesu skahba peena,
tas stipri audsina; bet us to buhs luhloht, ka tee ideenas
tohp lauka islaisti, jo zittadi winnu kauli newarr cestin-
gretees. Pret zaureschannu, ar lo dauds lumeli pohsta
eet, wajaga til eedoht 1 pauta dseltenumu ar til dauds
samalta krihta, ka warr lohdi sawilinaht. Us barribu
warr arri pa laikam sawu smolka zuktura uslaistht; ikned-
kas pahri reis irr pa 2 karrotes smolka krihta us ausahm
ja-usber, jo zaur to lumeli dabuhn pilnigalus kaulus.
No augstahm sillehm nebus lumelus ehdinah, jo zaur to
taisfahs muggura lihka. Arri puzeschana irr lohdi derriga
leeta. Labba barriba, dauds walliska iskraidschannahs,
idohd stipru sirgu lohpu. (Ill. Landw. Mitth.)

Us Muhfu wesselibu!

Gan jau dasch raksts, dascha pamahzischana par wes-
selibas kohpochannu laudihm preescha zelto un warretu gan-
driht dohmaht, ka ar scho leetu pee mums jau it labbi
stahw, bet ta nam wis. Wehl lohdi dauds truhst pee
tam, ka wesselibu tohp pareisi kohpta un ka tad, kad flim-
miba kricht, derriga palihdsiba ir pee roklas. Leelais

pulks, tameht irr spirti un wesseli, tameht it nemas us
to nedohma, ka warr arri zittadas deenas weenahkt.
Daudskohrtigi wehl, wesselibu mas zeenah sinadami, to
tihshi sawohsta zaur leelibu, trakkulibu, nesahhibu, pah-
leekem darbeem u. z. Wessels buhdams neweens negribb
labbis prahtis graffiti atlikt preesch tam, ka palihdsiba
buhtu weeglaki panahlama, kad tas wajadseh. Kad
wilks mahjas tad gan gribbetu funni barroht, bet par
wehlu. — Unblojam til tohs perrektus, fur simti un
tuhstoschi bes wajadshas sawai wesselibu pahri darra un
flimmibas perrina. Muhfu tauta gohds Deewam! irr
gan dauds leetas stipri us preeschu tiklusi, bet us wesseli-
bas kohpochannu ta apdohmiba wehl mas irr sehluhi. Wes-
seli gan gribb wissi buht un palikt, arri pret to srihdtees
nesrihdahs, ka mums ka kristigeem zilwekem weenahkas
arri par muhu tuwaku wesselibu lihdsi ruhpetees, bet kad
nu jadara, kas darrams, tur truhst. Waj nau wehl
muhfu tauta dauds tahdu, kas derschana sawu Deewa
dahwinatu sweikumun un spehlu noslihgina; derschana irr
breeswiga leeta, jo ta darra to zilweku, kas pehz Deewa
gihmja raddihts un zaur Kristu us to atjaunohs, par
flimmaku ne ka lohpu; ta saude pomasitimam paschu prahta
sawaldischanas spehlu un gahsch pohsta peederrigus, gahsch
pohsta zilweka meesu un dweheli. Dschraji azzihm re-
dsoht ustuhst gihmi, idell spehla un retti pilnu muhschu
peeredi. Kad nu arri schis grehks pee mums nau ta eewe-
tees, ka daschas zittas weetas, tomeht arri mums der-
retu, ka muhu paschu waldibas spehzigaki stahtohs
prettim schim greklam, fur tas rahdahs; buhtu waitahl
nomohda par wisseem schenkeem un krohgeem, rahditohs
bahrgaki pret dschrajeem, riktetu wissas teelakahs sanahl-
schanas tahdas weetas, fur dschrajeem nekahdi awoti ne-
werd. Bet tur wissupirnis dascham waldineklam un tee-
fas lohzellam pascham pa sawahm kruhtihm jastit.

Par wesselibu runnajoht mums arri jasalka, ka pa
leelakai dalkai muhu tauteschu mahjetti wehl irr tahdi,
ka skaidri brihnum, ka wesselibu wehl tahda turrah.
Waj nau jareds dsihwojamas ehkas, fur laudis dsihwo sa-
speesti kohpa duhmains, neskladra gaisa. Kad seemu
dascha mahja ee-eet, tad nahk gaisa pretti ka buhtu ja-
dohma, schi nedsihwo nemas zilweki eelscha. Un ka tas
arri zittadi warr buht? Tur tai weena istaba ehd, gull un
strahda wesseli barri leelu un masu, tur blan aitas ar jehri-
neem, tur ruh zuhkas ar siweneem, wistas flukst ar zahlischeem,
wehl paschus sirgus wahl istaba, lai tee tur sawus eenah-
schus isgull. Tur jabrihahs, ka wehl kahdu laiku bes flim-
mibas paleel; bet waj tad arri neredi, kad kahdas sehrgas un
gullas usbruh, zil gruhti tahs isdennamas, zil daudsi tahs
dabuhn lihdsi bandiht. Weetahm gan apdohmigi fungi irr us
to dohmauschi sawas kalpu mahjas ta taisht, ka tur wesse-
liga gaisa eedsihwotajeem netruht, fur katram pahram waj
daud us 2 irr sawa istabino, fur issallis warr sawilditees un
aisturta krahnite iskladro wissu istabas peepuhsto gaisu.
Bet ar behdahm arri jaleegina, ka dauds wehl tahdu fungu,
kas gan to arri spehtu, bet nerekhina nezil par ta masaka
labklahschanohs, sabahsch zil til ee-eet waj isdehjeschahs
istabinas waj mahlu un semmes alminu twaiku pilnds

dsihwofflös, kas nepeln istabas wahrdu; tur tšchumm nestai-
dribā leeli, tur rahpo mafce pa flapjeem plahna zaurumeem,
mugguru sildoht pee krahsns matti pa galwai purrinajahs
aiš lohgu un feenu škirbu wehja. Bet runnajeet ar teem.
Tee atfauzahs, ka semneeks nei preezajotees nei finnoht
taupiht ko labbaku. Ehdraku-ruhmi wiasch ne-eeredsoht,
suhdsotees, ka falsi. Gribdu wiasch til ilgi mingejoht
un dausoht, laistoht un puhdejoht, kamehr isbirris zauri
semmes mahtes klehpi. Warbuht gan arri dascha muhseju
masa atjehgšana irr leela, bet waj tad teem, kam prahts
irr gaischahks, kam Deews irr usdewis ruhpetees par
fawu faimi, nebuhtu jo wairahl jazihnahs, ka warr ko
labbu eewest preefsch teem, kas to wehl mas fajehds? Arri
faimneeki wehl mas us to dohma, fawu dsihwofli tahdu
taifiht, fur neweffelibai lai nau til weegla pee-eeschana.
Kohschakas mahjas mehš dauds jau redsam, ka agrakös
gaddäs, bet ihsti pehz kahrtibas buhwetu wehl tohti mas.
Durwis pret durwihm, krahsnes nelahgas, lohgi masi un
ne-atwerrami, siltas un aukstas weetas juffu juffahm.
Tas pateesi weegli buhtu isdarrams, ka ehdraki dsihwofli
tohp taifiti, fur irr weffelihgs gais, jo schis weffelibai
irr nepezeeschama leeta.

Ar faweem ehdeeneem muhsu tauta arri wehl daudskahrt
nedarra ka waijadsetu. Negribbu no teem runnaht, kam
mas pee rohkas, teem jayahrteef, ka Deews to dewis un
newarr nezil lassitees. Bet daudsi irr pilna pahrtikšana
un eespehtu it labbi, fawus ehdeenus ta eedalliht un fa-
taifiht, ka ne til ween pee firde eet, bet irr arri weffelligi.
Memmam til tahs swehtku un dsibres deenas. Rahda
milfa barribas tur tohp taifita! pateesi no ta pascha spehtu
to gahrdafo kummosu sagattawoht, kad muhsu faimezes
til gribbetu schahdas tahdas mahzibas pee tam eewehroht.
Redsetu, ka ar to trescho daku warretu wissu to paschu
isdarriht un buhtu daudš fmeffigahks. Ka to galku zepj
un wahra, ka tohs ehdeenus jauz, tas istaifa leelu leetu,
waj ar to til wehderu peebahsch un peeelij, jeb waj tas arri
eet labbuma. Tur buhtu labba leeta, kad meitenes jauni-
ba arri us to taptu muddinatas, zil nezil, bet tomehr
daudš wairahl ka lihds schim, eewehroht no pawahra gu-
dribas. Kad kahdas leelakas gohda deenas preefscha,
buhtu it labbi, kad peenemm kahdu faprattigu zilweku; to
masumu, ko tam par atlihdšinaschanu isdohd, dabutu dub-
bult atpallak zaur daschas leetas aistaupischanu un to gohdu,
ka wifs gahrdu un weffelligi fataifihst.

Apgehrts arri nau wis weenalga, warr weffelibai flah-
deht jeb tai labbu darriht. Muhsu tauta pa leelakai das-
chi no jaunakahs pa-audses fahk wairahl pirktas drahnas
zeenihht un ar tahm gresnotees. Abbas weffelibai nau
flahdigas, ja til ta irr taifitas, ka nekur meefu neschouds,
bet sedš un silda, fur to waijaga. No daschahm netiklahm
mohdehm gan warr fazziht, ka tahs irr flahdigas malkam
un arri weffelibai. Ja pahri leetas lai peeminnu, us ko
pee apgehrba jaluhko, tad tahs irr: Apgehrbam nebuhs
nekur knappam buht. Wissas tahs pahreegigas schuohre-
schonahs, ar ko daschi feewischki gribb israhditees floikas
un teewas ka lapfenes, atnesš daudš neweffelibas. Tapat

arri lakla drahnai buhs wakiffi stahweht. Rahjahm buhs
buht faufahm un siltahm, tapat arri rohkahm. Pasir-
schös knappa drehbe aiskawe dwašchas wilkschanu. Galwa
irr jaturr wehja; fur faules karstums nau jabihstahs, tur
behrnom plikka galwa ta pirna leeta. Sargeetes no
tahm beesajahm jehrenes zeppurehm, kas galwu flaidri fa-
zepp. Matti jo ihfi apzehrpmi, tas darra galwu flai-
dru un prahtu weffelu un gaischu. Wehl warretu daudš
leetas pee wahrda peesaukt, zaur ko weffelibu saude, fur
u jaktehm un sweijofchanahm, dantscheem un preekeem,
zaur dserfchanu sakarsuschā brihdi, zaur faldefchanohs un
meefai pahri darrifchanu daudsi apgrehlojahs pret fawu
meefas spehku un sweikumu, bet gribbu til ar faweem
wahrdeem lassitajus pamuddinahht, lai fahk usmannigi
tapt arri us schim lectahm, gan tad paschi drihs eeweh-
rohs, kas derrihgs, kas flahdhigs.

Bet kad nu zilweks ar wissu fawu fargaschanohs to-
mehr flimmiba eekriht, ko tad lai fahk? Dascheem paga-
steem nu gan irr fawš dakteris, fawas sahles, bet wehl
labba teefa pagastu, fur tas wifs truhkst. Turrigee nu
gan arri no scheem nowaddeem launa deena spehs ahrti
atwahht un sahles apgahdaht, bet waj tad wiffi irr til
turrigi? Tam nabadsnam gan lohti behdigi eet, kad
flimmiba minnu peemelle. Zeesch mohkas un fahpes,
fawas behdas skreen pee weena, pee ohtra palihgu melle-
dams. Tur nu gan dsied drihs no kahdas feeminas, drihs
wihrina, drihs tšhigganeetes, drihs schiddeetes kahdas
sahles lai eekschā rihj, ko lai darra, bet waj wiffa ta gu-
driba nau wairahl flahdiga, ne ka derriga, to tas naba-
dsusch pats nespehj nokohpt; irr laimihgs, kad til tam ko
dohd. Tihri brihnums kahdas nestaidribas ta dascham
flimmieeam tohp eedohtas. Buhtu flaidri jadohma, ka
lahdi johkotaji, gribbedami Latweeschus ussohboht, irr
schahdas tahdas zuhku buhschanas nabadsneem eeteikuschi,
lai tahs ka swehtas dahrgas sahles hauda. Jo kas irr
reebihgs un nestaidris, jo ta irr leela sahle. Ralku un
funnu, swirbulu un lapsu mehslus zepp un malk, pelles
dihra, uttes leek us maifi, funnu kaulös wannojahs
u. t. j. pr. Kad nabadsusch nespehdams few gruntigu
dakteri un sagudrotas sahles pasneegt un dohdahs ar meeru
ar kaut kahda mahjineeka gudribu, kas daudš waj mas
kahdu kaiti eewehrosis, ko par to brihnitees?! Tahds ne-
spehjneeks ne-eet wis pahrgudribā un mantas kahribā gar-
ram tam zellam, ko Deews mums irr eerahdiis, pa kurru
gribb weeglinaschanu un palihdsibu sneegt, prohti zaur
ismahziteem daktereem un apteekeem. Wiasch nemm ko
tam no labbas firde dohd. Tur Deews spehzina tahs
masahk derrigahs sahles un stahw dubbult ar fawu pa-
lihgu klahk, fur pasauke ne ko nespehj doht. Bet ohtra
leeta irr, kad spehjneeks neruhpejahs pehz daktera un sah-
lehm, tas grehko pret Deewu, fawu mantu augstaku tur-
redams ne ka weffelibu; tas grehjneeks buhdams peeprassa
brihnischki gluhschanu, tas, warredams maifi pa-
sneegt sneedsahs pehz almina. Tapat arri mums jafalka,
ka daudsi lohti apgrehlojahs, fewi par ahrtetajeem dohda-
mees. Pee katras leetas us to mums buhs kuhloht, waj
Deews mums to irr usdewis. Ja to warram redseht, tad

darrifim drohſchi, kaſ jadarra; eefim ſawu zeſſu, lai buhtu arri ſchaurſ. Bet tur kur patſ no ſlimmibas ahrſteſchanas neko neproht, kur neweens patſ nau uſdewis, nemt to ſawâ prahâ, kad tahds uſdrohſchinahs zitta muhſchu zaur ſawu ahrſteſchanu nemt uſ ſawu dwehſeli un atbildſchanu, tad tahda pahrgudriba irr leelſ grehſ. Zo zik dauds wainas nau zaur wiljinahſchanu un nekahrſtigu ſahloſchanu padarritas par nedſeedejamahm! zik daudſi nau zaur nemahzitu ſewianu ahrſteſchanahm appaſſch ſemmes pabahſti! Tas nahſ no nebehdbas par ohtra labklahſchanu. Ihta kriſtiga mihleſtiba raida un palihds notikt turp, kur ta ihſta palihdsiba gaidama. Kur grehſ neko ne-aiklawe, tur notiks tad Deewa ſchehligois prahſ.

Wehl deewamiſchehl daudſi apgabbalôs laudis tik tumſchi, ka newarr un newarr atmeſt ſawu ſeanejo laiku pubſchtotaju un raudſitaju, wahrdotaju un pubteju zeeniſchanu. Kur weens zilweſs nenemm pee ahrſteſchanas klahſ Deewpalihgu, paſcha ſpehku un ſahles, tur winna tuſſcha nekoſchanahs irr Deewam negantiba un pateſi it neko nelihdschſ. Laſſi 5. Mohſ. graham. 18. 10—12. Mulkiſchi leekahs wilteſs, bet kaſ ar gairſchu praktu irr eewehrois rohſchu un drudſchu, iſchuhſku un affins wahrdotaju darbus un ko tee atneſs, taſ irr atraddis, ka wiſſa ta nekoſchanahs nau it ne ko ihpaſchu iſdarrſiſti, irr iſnahzis ta, ka buhtu bijis, kad neweens nebuhtu darbojeſs, jo arri paſchi no ſewim leela puſſe ſlimmo tohp weſſeli. Turpretti daudſi, ko gan weegli warr peeerahdiht, irr zaur tahdu nekoſchanahs ſawu weſſelibu un diſhwibu ſaudejuſchi. Tahdai nebuſſchanai nu gan buhtu laiks beigteſs.

Daudſi muſſchâs irr eerikteti apteeſki; dakteri negribb turreht un dohna ta lehtaki zauri kluht; bet ta palihdsiba zaur wiſſu tahdu ween eerikti irr lohti maſa un maſa turklahſ daudſi naudas, jo irr eewehrohts, ka tahdâs weetas, kur ſahles ween ſneeds, daudſi wairahſ tohp uſ wiſſu apgabbalu iſtehrets, ne ka kad katriſ ſlimneekſ daktera preeſſchâ nahktu un tad tik kam waijadſihgs ſahles taptu dohtas. Lai labbahſ dakteri iſgahdatu par to nau du, gan ſahku maſu weeglaſt katriſ ſaraudſitu. Tur klahſ uſ teem jauneem zilwekeem, teem apteeſkereem ween palaiſchoteſs daudſi kaites tohp aiſlawetas un nepilnigi glahbtas, jo winna paſchi tik no daktera rohlahm un rezeptehm weenu un ohtru noſkattijuscheſs, neweenu ſlimmibu neſpeh diſſiſtaki noſohpt. Lai nenemm man apteeſkeri pa ſaunu, bet to ſalku, ka labbahſ wiſſu nepaſiſtamam dakterim rohlahs dohdohs ne ka tam wiſſu iſſlawetajam apteeſkerim. Ta labba leeta buhtu, kad katriſ leelahſ nowads (maſai lai ſametahs uſ weenu rohku) norunnatu ar zeeminu dakteri, jeb turretu to preeſſch ſew, ta ka tam wiſſumâs weena deena iſknedekas tam nowaddam ja-atwehl jeb turp janobrauz; ſaprohtams kad ihpaſcha waijadſiba, tad tam katra laika buhs buht uſmekkejama. Beſ tam katram nowaddam waijadſetu peh daktera lunga uſdrohſchanas maſu ſahlu krahjamu turreht, kur pirmai un dedſigai waijadſibai ſahles tuhda buhtu pee rohlahs. Gan dakteris tad ſew turretu apteeſkeri, kaſ tam lihds brauz un ſahles appaſſch winna azzihm ſarikte, jeb pehahſ zittas no mahjahm pee-

juhta. Sinnams ta leeta nau tik weegli iſdarrama, ka teizama, bet kad wiſſi eſſattitu, zik waijadſiga ſchi leeta irr, tad neweens newarretu prettoteſs, kad no winna pee galwas naudas maſſaſchanas pahri kapeiku tiktu arri preeſſch ſchihſ leekas eeklaſſereteti. Zo kad Deews ſlimmibu peeſuhia, tad beſ daktera palihga eſſohſt gan kates deſmit reiſ tik daudſi ſabprahſ dohtu un tomehr newarr to tuhdaſ panahkt. Un tur neweens patſ newarr teikteeſs, ka winnam ta newaijadſehs. Kad apdohmajam, ka mehſ grehku darram, ſawu weſſelibu maſahſ dahrgu turredami ne ka tohs pahri kapeikus un ne ko par to nebehdami, kad zittus ſlimmiba wahrſina, kad tik mehſ tam brihſcham wehl eſſam ſweiki, tad gan nebuhtu ween jaſuhrojahs, bet jaranga darriht, kaſ darrame. Kad negahdaſim paſchi par to, kad muhſu pagastu walbineeki nemâs uſ to nedohmahs, ka ſchâi leeta taptu iſlihdſehſ, tad warr lehti nahkt, ka tohp pawehlehts, kaſ katram nowaddam tur jadarra un taſ tad daſcham nahſſeſs daudſi gruhſtaki un dahrgaki. ſchi leeta warbuht jau ſen buhtu eeweſta, bet ta waina irr ta, ka neweens patſ, kamehr weſſelſ irr, nenemm to ihſti prahâ, ta tew klahſſeſs, kad ſlimmiba kriſtu? Bet wiſſu ko tu gribbi lai zitti tew darra, to darri tu arri winneem. K. S.

Brazeffis par fehweſ ehnu.

(Belgiſch)

Ambruſſcha admoſats pazehleſs no krehſla runnaja ta: „Augſti mahziti, gudree zeenigi fungi!

To, kaſ pateſihgs un taiſnas, katrubrihd beſ brillehm warr eeraudſiht. Manna aiſſahwejama leeta irr ſkaidra, wiſſeem redſama, tapeh man nau daudſi jarunna. Man Zuhſu gohdibas preeſſchâ ar gudri ſalikttem wahrdeem gairſu jaukt nepeenahlahs. To mans prettineekſ jau papilnam darrijis. Winſch ar ſawu lohlanu mehli, tahdus augſti mahzitus gudrus wihrus, kahdi Zuhſ, no taiſnibas nenowehriſhs. — Taggad wiſſa paſaule ſinn, ka Ambruſſcha ſawu fehwi kwedderam iſlenejis uſ weenu deenu. — Kahdas waijadſibas deſt winſch to darrijis? Ne tapeh, lai kwedders ar winau darra ka tam tiſt, bet tapeh lai ſohbu dakters fehwei muggurâ ſahpj un jahj 4 juhdses lihds Zahrin muſſchâi, lai mohderei ſohbu iſwell un tuhlin jahj atpallak. Sinnams, pee iſleneſchanaſ par fehweſ ehnu nebij nekahdas norunnas. Kad nu ſohbu dakters paſchâ zeſka widdû no fehweſ noſahpj ſemmè — (tatſchu fehwe jahjeju neſdama bij wairahſ noſwihduſt ne ka patſ jahjeſs) — un lohpiu dunduru laika, ſariſâ ſaulè turr uſ weetas, tad zittadi newarreja buht, ka tahda peepeſcha atſperriba Ambruſſcham newarreja patikt. Es negribbu leegt ka Ambruſſcha no kweddera par fehweſ ehnu maſu praſſidams mulkigi darrijis, bet to winnam par wainu newarr peerehſinaht. Ko tahds Ambruſſcha, kaſ beſ mahzibas uſandſis, daudſi ko ſinn? Winſch gribbejis johkoteſs. Bet ko buhs ſazihht par kwedderi? Tas irr mahzihts wihrus, winſch ſohbus mahſ iſwillt. Waj winnam Ambruſſcha johloſchanahs par ſtrihdes leetu peeſlahjahs uſnemt? Waj winſch uſ Am-

bruschu newarreja laipnigi un mihligi runnaht: „Draugē mihlais, par neekem nestribdesinees. Kehwi no tewis esnu isleenejis, ne tapeh; lai winnas ehna warru atdufseht, bet lai us Tahypin muischu warru aishajt. Tu pats redsi, par deenwiddu faule karsti speesch, grucht lohpinam, grucht mums pascheem. Alduffesim kahdu stundian; bet par to ka kehwi tewim aiskawaju, schē nemm 3 waj 5 kap.“ Waj tā darroht nebuhtu gudri un pareisi darrihts? Bet ko sehbu dalters darra? Wiasch ahtrās dufmās fapihjis aismiest, ka Tahypin muischas mehderi sohbs no schohkla jawell ahtrā, kahp kehwei muggurā un greschahs atpakkal us Klaidohnu ar subdisbu pee teefneescha, un teefahm fataisijis til warrenus darbus, ka newarr winneht strahdaht. Zaur Kweddera sibstu firidi arri schodeen kahdi 600 zilweki bes darba laiku nokawe, jo wiss Klaidohna pagasts fanahjis, lai ikweenam jo ahtrahf sinams tohp, ko augsta teefa par kehwes ehnu spreedihs. — Zeenigi, augsti lungi! Tas nau masa leeta! Bet pee tahdas umuffinaschanas ohtrās adwokats, mans prettineeks irr wainihgs. Tas ar famu mihkstu wallodinu besgalligas schkelschana iszehlis. Pehz manna padohna waijadsetu mannam prettineekam dehl nemeera iszelschana ausis likt nogreest un to weeta kehwes ausis peeschubt flahht. Kwedderam waijadsetu uslikht, lai tas Ambruschlam dserramu nau du un bes to, wissas teefas kostes aismakfa.“

Teefaslungu padohns atkal isjalka. Tee sehdeja bahli waigā skummigi, dehmigi un stohmigi. Bet tas lauschu pulks pagalmā un us eelas, brehza un klaigaja: „Spreeschat, spreeschat! Mums jadsied, ko spreedisiet!“ Tahdā famischana teefaslungi zittu nesinnaja darriht, kā to ismekleschana protokolli, kur 250 papibra bohgeni par kehwes ehnu peerakstiti, nosubtiht pee wissaugstakas teefas, lai tur tee 400 angstee teefaslungi spreedumu isgudro. Walsts teefa protokolli dabujusi gudroja un rakstija lai protokolli besahls audsejahs un tad islaida pawehli, lai us Klaidohnu pagasta rehkenumu Ambruschka kehwi us wirspilsehtu aissubhta, ka lai wissi 400 teefaslungi to brihnischligu lohpinu dabu redseht. To apflattijuschi spreeda: „Tapeh; ka kehwe kaulaina un leesa buhs winnu teefas stalli eelikt, lai stakapuischi to barro ar ahboltinu un ausahm us Klaidohnu pagasta rehkenumu.“

Lai Deews nedohd, kahds nu nemeers Klaidohneeschōs dehl kehws ehnas iszehlahs. Pa wissahm istabahm, pirtihm, rijahm, kubitihm, laidareem, ptawahm, laukeem un frohgeem, kur ween zilweki raddahs, tur tee runnaja par kehwes ehnu. Zitti teepahs ka Ambruschlam, zitti ka Kwedderam taifniba. Gefahkumā til ween johlojahs un smehjahs, ka kehwes ehnas dehl weenā prahta newarr falihkt. Bet johlodami jahza lammatees, bahytes un dands weetas arri kantees. Nu pilniga schkelschana wissā pagasta iszehlahs. Diwi partijās stribdejahs. Kweddera aishahwetaji famus prettineekus lammaja par Chnaneeschēem un un schee winnas par Kehweeschēem. Ja kahdam kahds nedraugs no fennajcem laikeem pee Chnaneeschēem peeskaitijahs, tad kahds tublin palikka par Kehweeti. Wissās tschetros frohgōs ihsteni fwehtdeenās lammajahs un ittin sperrigi un atsperrigi kahwahs. Gefah-

kumā wissi tschetri frohgapapas neutraligi isturrejahs; beidsiht arri schee fanihka, diwi peeschkibras pee Chnaneeschu partijās, ohree diwi pee Kehweeschēem. Kehweets tam frohgam, kur Chnaneets frohgeja garram gabja, tāpat darrija Chnaneets kur frohgapapa Kehweets bija. Skohlmeisters skohlenus nespehja famaldiht, kas, kā no wezakeem mahzjuschees, lammajahs, bahrahs un pluhzahs; jaunās meitas no abbejahm partijahm pee attas uhdeni smeldomas, ja ne zittadi warreja spihsteht, tad zitta zittai knippi sem deggana gruhda. Daschās mahjās pats fainneeks pee Chnaneeschu, bet fainneeze pee Kehweeschu partijās peederreja. Nemeers paschu mahjas waldneeku starpā, nemeers ar behrneem, nemeers ar faini. Sainneeks dsena kalpu pee darba, bet schis irr Kehweets, tas fainneekam turras pretti. Sainneeze meitas isrihko, bet schahs irr Chnaneetes un leedjahs Kehweeter klauhht. Waj tur nau pehdejais krusts un nedeenas?! Chnaneets Kehweeti no tahlenes eeradsijis tam firidi ehdinadams ussweeds: Jh, ha, ha, ha! Kehweets tschetrus pirtsus mutte sabahhs Chnaneeti kattinadams usswilpo. Tahda leela schkelschana iszehlahs dehl kehwes ehnas. Wehlahf neweens bes eerohscha nedrihksteja kahju par steekfni zeit un wissi apbrunnojahs ar slakteru duntfcheem.

Beidsiht deeuina atspihdeja us spreeduma pasluddinafchamu. Ambruschku un Kwedderi aiginaja us galwaepilsehtu, lai nahf spreedumu dsirdiht; bet abbeju partijās 364 wihri lihds ar seewahm brauzja lihds wissi ar duntfcheem apbrunnoli.

Ittin kā diwi pehrkōna debbeschi, ko wehisch no abbejahm puffedm faburteni lohpa dsenn, ar kruffas pohstu beedina, tāpat Kehweeschi no weena, Chnaneeschi no ohtra galla ebrauzja wirspilsihta un teefaspils leelaja pagalmā, partija pret partiju pa saldatu mohdai rindās fastahjahs. Tee 400 teefaslungi to redsedami plezzus paraustijuschi, bahli un dohmigi ap teefas galdu apschahs. Suhdsjetajs ar apsubdiecto un abbi adwokati irr teefas nammā. Te irr bailihgs kluffums. Til to warr dsirdiht, ka fitehrs beesā protokolla lappas schkrista ka schwirft ween. Wissas azzis nonehmuschahs raugahs us presidentu. Weidsiht presidents, wejs, firms, zeenijams lungs no krehla pazellahs ar bahlakm luhpabm un nedrohshu balsi fakka: „Nu teefas darbi eefahlahs!“ — Te peepechi neganta brehlschana no lauschu muttehm, pagalmā un us eelas dsirdama. Lai paschā azzumirkli waitahf nekā 600 duntfchi, ko laudis sem fwahrkeem ssehpdami lihds nehmschi, lauschu rohkās, kā seemeta blahsma gaisā sibb un mirds. Frohknis jo leelahs pazellahs; zitti brehz un klaiga, zitti smeijahs un gawile un — arri muskils dsirdams. — Mehs jau sinam ka Ambruschka kehwi pilstalli us pagasta rehkenuma, ar ahboltinu un ausahm barroja. Par trim mehnscheem lohpinisch brangi atkohpees. Spreeduma pasluddinafchana deenā stakapuischi kehwi appuschko ar pulku wainakeem, arri muskantus peenemm, kas johzigu marschu usspehle, lai lohpinisch ar famu ehnu teefas preefchā pa gobdam warr rahditees. Newarr sinnaht, waj ahboltinisch ar ausahm, waj pulku wainaks, kas pee aines peefahrts, lohpinam dschwibas schklus us sprungehm paku-

stinaja. Rehwe no stakapuischa roshahm israhwusees, spahrvidamees skrehja taisni Ghnaneeschu pulkâ eekschâ. Ghnaneeschi par tahdu eereebshanu eeskaitusches sawus duntshus iswilluschi lohyinu noduhra. Rehweeschi Ghnaneeschu duntshus eerandfidami dohmaja ka nu abbeju partiju karsch fahlfes; tee sawu dshwibu aistahwedami arri sawus duntshus iswillka no swahrku appalschas. Bet kad manija ka prettineeku eerohtfchi tikween pee lehwees atreebjahs, tad tee sawus duntshus kaunigi paslehya sem swahrkeem. Bet pats leelais lehrums ar grubstifchanohs un kaufchanohs iszeblahs ap tahm pulkhem, ar ko lehwe pufchlota; jo ikweens gribbeja, ja ne wairahf, weenu pulkiti no flawenas lehwees lihka, par dahrgu peemianu ul mahjahm pahrneft.

Nu presidents isdewa sawu padohmu ta:

- 1) To nogallinato lehwi buhs semmes dskumds aprakt, ta ka winna scheid wirs semmes nekad ehnu nemett;
- 2) Kad stribdes leeta isubkusi, tad stribdefajeem buhs meeru derreht.
- 3) Kad wifs klaidohnu pagasts pee schi lehwees ehnaes prazessa dallibu nehmis; tad wiffam pagastam kohpa buhs, ne ween par lehwees ismittinashanu lihds ar wiffahm teefas kostehm aismakfahf; bet arri Ambruschkam zittu lehwi un sohbu dakteram jahjamu sirgu pirkt, lai schim gohda wihram saws ihpats lohyinisch ul ka tas warr jacht un winna ehna atduffest.

Wiffi kaudis scho gudru spreedumu ar rohku plaulschkinashanu preezigi gawiledami par derrigu atsinna un mihligi un faderrigi wiffi us mahjahm atpakkaf greefahs.

Lieventhal.

See bruhgana sahrka.

Kapehz no mannis Tu jau schirrees,
Tu mannas sirds wisimihlakais?
Ul mohdees jel! kapehz Tu steidsees
Ul tumshu kappu, dahrgafais!?

Tu gull — af wai! nu schinnâ sahrkâ —
Isbahlis eetihst palagâ;
Schis liktens mannim taggad rahda,
Ka weentule nu atshahra.

Tu jaukais seeds, wehl preeksch mas deenahm,
Tit dshwes preezihgs rahdijees —
Un nu Tu man par dskilahm behdahm
Tit ahtri effi nobeidsees!

Nu wifs Taws jaukums, sillahs azzis,
Irr nahwes nakti flehguschahs —
Un wifs Taws luhpu faldums smazzis,
Par ko reis Taweij preezajahs!

Ul muhsu lihgfmas zerribinas —
Irr ahtri gallâ gahjuschas,
Un beiguschahs irr affarinâs,
Un behdâs, fahpès gauschejâs!

Tu sawâs gauschâs nahwes mohlâs,
Ul manni fahpihgâs luhkojees —
Lai Deewâs nemm Tewi sawâs rohkâs,
Tu winnu stipri peeluhdsees!

Un kad ar aff'ru flapjeem krobneem
Ul Tawu kappu staigafchu,
Tad fakki tahdeem behdu johneem:
Ka reis Tew atkal fatilfschu!

Elise Bertram.

Preeksch lattern palihds. lahdes

no Biltenees prahwesta aprinka eeksch teem gaddeem 1870 un 1871 irr keepajas aprinka komitejai eemalfatas tahs schè peefshmetas dahwanas:

	1870. gaddâ.	1871. gaddâ.
1) No Ahrlawas draudses	3 r. — kap.	5 r. — kap.
2) " Misputtes "	10 " — "	12 " — "
3) " Dundangas "	18 " — "	28 " — "
4) " Ghdoles "	9 " 20 "	4 " 46 "
5) " Wag-Geres "	10 " — "	10 " — "
6) " Landfes u. Ushaw. dr.	27 " — "	24 " — "
7) " Biltenees draudses	11 " — "	11 " — "
8) " Pohpes un Kindes dr.	12 " — "	24 " — "
9) " Puffes draudses	9 " — "	9 " — "
10) " Salkas "	7 " — "	5 " — "
11) " Slehtas "	10 " — "	9 " — "
12) " Uggales "	9 " 15 "	4 " — "
13) " Wentespils "	46 " — "	55 " — "
14) " Zihrawas "	9 " — "	10 " — "

Pawiffam kohpâ: 190 r. 35 kap. 210 r. 46 kap.

Wiffaem mihleem dewejeem katrâ draudse scho sinu ar pateizibu pasneeds

Landse, Februar 1872.

U. Hillner,

Landfes mahz. un Biltenees prahwesta.

Wiffiones dahwanas fanentas:

No Kuldigas latw. d.	10 rubl. — kap.
" Jaun-Muzes	4 " — "
" Slohdas	7 " — "
" Galku-Kemtes d.	8 " — "
" Jelgawas latw. pilf. d.	9 " 50 "
" Dalbes-Kihwesm. d.	8 " — "
" Baldohnes (Tohmes)	4 " 50 "
" Bauskas latw. d.	11 " 5 "
" Apprifku-Saleenes	20 " — "
" Raunas	2 " — "

84 rubl. 5 kap.

H. Raeder,

Kuldigas mahz. d. mahjitas, Kurjemmes wiffion. generalreferents.

Atbilda.

B. A. — R. Subfu subtijums omahja un esmu to ektempl. apstellejis.

Raudas tirgus,

Rihgâ 12. Februar 1872.

uspraff. foht.

5% walfis-aisleeneschanas biltetes ar winnest. I. aisleen.	154	152 $\frac{3}{4}$
5% walfisbankas-biltetes " " " II. aisleen.	154 $\frac{1}{2}$	153
5% Wids. sandbrifses, usfalkamas	—	92 $\frac{3}{4}$
5% " " " ne-usfalk.	94 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{3}{4}$
4 $\frac{1}{2}$ % " " " usfalkamas	99 $\frac{1}{2}$	99
5% " " " ne-usfalk.	95	94 $\frac{1}{2}$
Rihgas-Dinab. dielsjelka atshjas us 125 rub.	156 $\frac{3}{4}$	156
5% Rihg.-Dinab. " obligatijas us 125 rub.	—	—
5% Rihg.-Jelgaw. " " " 100 "	117	116

Rabbibas un pretschu tirgus Jelgawā, 28. Februar, Rihgā, 26. Februar un Veepajā, 12. Febr. 1872. gaddā.

Table with columns: Raskfaja var, Jelgawā, Rihgā, Veepajā. Rows list various goods like 'Esketw.', 'fweefchu', 'meeschu', etc. with prices in rubles.

Table with columns: Raskfaja var, Jelgawā, Rihgā, Veepajā. Rows list goods like 'pudu', 'fweesta', 'dseles', etc. with prices.

Ratw. Amischn abgahdataj: J. W. Safranowicz.

Sluddinaschanas.

No Krohna Obsolmuischas pagasta waldischanas, Tuffkunas aprinkti, zaur scho toby sinnamis darribis, la fehi pagasta floblas nomma buhweschanā 13. un 14. Merz sch. g. Obsolmuischas teefas namma us torgi un peretorgi taps nodobta. ...

No Schlibbes pagasta waldischanas zaur scho wiffas pagastu, muischu un pilsehtu wofizejas weeflabijigi toby lubgats, to pee fehi pagasta weber-rigu pulsi Janne Weese. ...

Anna Sandberg mekle sawu wibru Willi Sandberg, kas Kerklau pagasta (Kurfemmis) pcedstunmis. ...

No Greenwaltes krohna pagasta teefas toby sinnamis darribis, la 23. Merz sch. g. tas pee Leel Gezawas pagasta weberribis wiffis Mahrtin Pulpts parabdu debl wairabfoblitajeem un weenu gaddu no Jurgeem 1872 deenesia tifs pahdobs. ...

Sluddinaschanā. 13. un 16. Merz sch. g. tiks pee Jelgawas pilsehta kemerejas ta pilsehta Dambja muischana ar to pee tabs wafchas weberriku dabru, aramū femmi un plawahm, toby 29 puhrawetas 764 affis teela, us 12 gaddem fshobsta. ...

Wens neprezehets buhwmeisters, kas arri dshclera dabru proht un weena labba prahtiga meita, kas tobyu kabyfchānu proht, par mohdeta warr no Jurgeem deenesiu dabuht, tamdeht japee teizabs Juunprawomuischā pee Bauktas jeb Wisalmutischā pee Jelgawas. ...

No Wezz-Auzes muischas waldischanas teef zaur scho sluddinaschanu wiffkem sinnamis darribis, la apyatsch Wezz-Auzes, Tuffkuna aprinkti, wairahf mahjas par dsimtu teef pahdrohtas, — tapely lai pirzeji libds 15. Merz sch. g. pee minnetas muischas waldischanas weeteizabs, fur teem slahatads sinmas tiks dohtas. ...

Sluddinaschanā. No Slobkas krohna pagasta waldischanas zaur scho sluddinaschanu wiffkem toby sinnamis darribis, la no schibs apyatschā minnetas deenas wiffas idarriphanas pee schibs pagasta waldischanas weenigi katra pceddeena schinni pagasta teefas namma tiks pcedentas un idarrihas un tawat pagasta teefa atkal katra fceddeenu sawas teefaschanas turrehs, — kam pee schibs pagasta waldischanas labdas darriphanas ar passes mainischanu, naudas nodobfchanahm un zittahm darriphanahm buhtu, katra pceddeenu tiks pcedenti un pee pagasta teefas debl teefaschanas katra fceddeenu, tik weenigi krohna un zittu fwehtdeenu deht, netaps nebs pagasta waldischanā nebs arri pagasta teefa turreta un zittas deenas newens ar sawahm darriphanahm pee schibs pagasta waldischanas netaps pcedentis. ...

Sahdriba. Jigabjuschā nedeta zettorideen lsejohf wehtdeem nahfoht nakti Bahreles mahjitaja muischā no italka usagti lshetri firgi, prohti: 1) Melns firgs, 11 gaddu wezs, krehyes un aste garra, tomnihygs no auguma, brangš fsheljejs, fabat un ziflas bij druzka nochwetas no itrengem, wehrtis 120 rubl. 2) Schimmels, 6 gaddu wezs, krehyes un aste planna, palalka tumfchabfs, dilmhygs augumā, wehrtis 110 rubl. 3) Behrs firgs, 6 gaddu wezs, slaits no auguma, krehyes un aste melna, muggura druzka celeska, pee palalk-fahjahn baltas shures, wehrtis 160 rubl. 4) Behrs firgs, 7 gaddu wezs, krehyes un aste paplabna, pee kreffas palalk labjas balta shure: tapatte lahja wafshma, wehrtis 100 r. Bes tam wehl sagtas schabs leetas: 3 glusht jauni abdas apausht ar dshles kebdehm, wehrti 10 rubl. 2 wezjas fchorres (pauzas) ar stricku strengem. 2 falkas ar wiffahm flisjahm, wehrtas 10 rubl. 2 jauni firgu dekti no beesas bruhnas wilmainas drehbles ar audekti ohdereti un ar farlanu banti apfchubti; dimōs kuhrds shureti ar G., wehrti 12 rubl. 4 wezti abdas cemauf, wehrti 4 rubl. 2 wezti abdas grobshiti, wibti, wehrti 2 rubl. 3 apalkas raggawas, wehrtas 10 rubl. Kas par fcheem firgeem un zittahm sagtahm leetahn flaidras shures warr usrahdti, dabu wateizabas malkos 50 rubl. Bahreles mahj. muischā, 22. Febr. 1872. Mahjitajš Griner.

No Wehtermuischas pagasta teefas wiffi tee, kas tam usgabjuschā ruddeni nomhrakfcham Wehtermuischas Bluffas krohdsenekam Janne Dumpe, to parabda buhtu palikufchi, toby zaur scho usagimati, tohs parabdas feschu nedetu laikā, no schibs deenas rebkinajohi, pee schibs pagasta teefas nomakfahf, — ar to wesminnekchānu, la ar teem, kas noliktā laikā sawas parabdas nebubs delbejuschi, weh 11kuna taps darribis. ...

Sluddinaschanā. No Slobkas krohn. pag. teef. namma, 10. Febr. 1872. (Nr. 28.) Pag. wezz.: N. Gerling. (S. W.) Pag. str.: J. Janfohn.

Deenawas allusbruhsis irr no Jurgeem 1872 us renti dabujams. La Kurfemmes gubernā, Jaunjelgawas aprinkti atrohdamahs Saffu dsimtsmuischa (Weesseen) ter no 23. April 1872 us 12 gaddem us arenti fshohdama. ...

Chrsemmes Superfosfatu preelsh waffareja, kas fshohd dandf auglus, pahrdod par Rihgās tirgu, Jelgawā Paul ceļā Nr. 13. S. Heister.

Pee Hengesmuischas pagasta waldischanas taps us aughtas teefas atwehleschanu 13. Merz sch. g. no maqafines 100 wehri rubfu pret flaidru malku us wairabfoblitichānu pahdrohti. ...

No jensures atwehleshis. Rihgā, 28. Februar 1872.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta. (Ee slahf weeliffkums: Basuizas un fshoblas sinmas.)

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinas. Jauna fkolha. Kattfina stunda. Par fkolhas buhshanu. Wezateem un maifes tehweem.

Sinas.

No Kuldigas. Resen Kuldigas draudse krohna laudis nospreeduschi sewim pagastu fkolhu taisiht. Schoem, gandriht 4000 dwehfeles kophä lihds schim wehl nefad nau kahda fkolha bijusi. Wiffahm aplahrtejahm krohna draudsehm lä Kendä, Luttrinds, Skrunda, Saldä, Duh-räs, Rankös, Turlawä jau sen fkolhas, kur dasch it kreetns un firdihgs fkolhmeisters preeksch behneem puble-damees sweedrus laidis. — Jazerre, ka nu arri Kuldigas krohna pagastös, kur tä zitteem pakkal palikkuschi, taggad firdigi us to dshfees, zil ahtri spehdami, gruntigu fkolhas nammu ustaisiht un labbi ismahzitu, deewabijigu, garrä jautru fkolhmeisteru eezelt, lai behni ne-usaug lä lihds schim tumfiba, bet peenemmahs gudribä garrigäs un laizigäs leetäs.

Behterburgas konsistorijas aprinka lutteru mahzitaji no 1. lihds 4. Februar noturrejuschi sawu gadda sinodi; bijuschi kophä wairahl ka 40 mahzitaju bes weeseem. Generalsuperintendents Dr. Frommann sanahkuschohs us sinodes darbu stiprimajis ar spreddiki, ko par 2. Tim. 2, 7. teizis.

— Skolhu ministerijas mehnescha sinas israhda, lä no 1866—1872. gaddam eeksch tahm 35 gubernahm, kur tahs semstibas ceriktes eewestas irr ar fkolhlam gahjis. Tur tohy no ministerijas puffes lauschu fkolhas zeltas tais leelakäs fahdschäs, kur draudsehm jagahda par semmi preeksch fkolhas namma, par fultumu, gaismu, reparaturehm un fkolhmeisteru lohneschanu. Nospreeste bij 138 tahdas fkolhas zelt un irr jau eezeltas 54. Schinnis 35 gubernäs kur dshwo lihds 37 millioni dwehfele, irr tais 6 gaddös peenahkuschas 54 fkolhas, tas irr ik us 700 tuhst. dwehf. 1 fkolha, jeb zaur zaurim ik us gubernu pa 1¹/₂ fkolhai.

Wisseem sw. missiones draugeem warram pastinoht, ka Latw. amises us preekschu sawös peelikkums nefsibs arri gaischas sinas, lä ar to sw. missiones darbu, ko kristigas draudses Deewa wahrda kophj, pa miallu mal-lahm weizahs. Irr jau palihdsigas rohkas mums us to apfokhlitas. S.

Jauna fkolha.

8. Novemberi p. g. tappa Nengeesmuischä — Jaunpils kirspehle — jauna pagasta fkolha eefwehtita. Scho fkolhas nammu irr trihs pagasti buhwejuschi: Nenges, Arifchu un Grentschu, kophä lihds kahdu 40 fainneeku. Minnetä deenä bija fmuks laifs un tapehz seels pulks lauschu sanahza. Pulksten Gudäs atbrauzä zeen. Jaunpils mahzitajs un fahza behrus peenemt, kurri jaunä fkolhä buhtu raidami. Kad darbu bija pabeidsis un kad jau zeen. muischu kungi arri atbraukuschi bija, atskanneja masa ehrgelischu flanna, un Jaunpils dseedataju kohris no Strut-teles ehrgelneka Weidemann k. waddihts nodseedaja us tshetrahm balshim: „St jauka leeta gan irr.“ 92. Dahw. dseesm. no Palmer. Pehz to dseedaja wiffi sanahkuschee: „Teizi to Kungu to gohdibas Behniä fwehta.“ un kad dseesma beidsahs, kahpa zeen. Jaunpils mahzitajs us kah-du pa-augstu weetu un turreja jauku runnu par teem wahr-deem: „Pilschts newarr apflehts buht“ u. t. j. pr. Matt. 5, 14—15. Winsch rahdija, ka ar schihs fkolhas zel-schanu irr atkal pee Deewa walstibas pawairoshanas strah-dahts tappis un ka no schi namma isees garriga gaisma pagasteem. Bet fkolha lai arri gahda, ka winnas labbi darbi spihd lauschu preekschä, ka lai winna irr degdama fweze us lukturi un pilschts, kas kalnä irr un newarr tam-dehl apflehts buht u. t. j. pr. Pehz beigtas runnas dsee-daja peeminnetee dseedataji: Jehovah no Silcher un tad wiffi: „Kas ween pasaulitē mahjo.“ Pehz beigtas dsees-mas turreja tahs fkolhas fkolhmeisters Michelson k. runnu wairadams: „Ko warr pagasts no winna pagahreht un ko winsch atkal no pagasta?“ Kad sawu runnu beidsa, pa-fluddinaja zeen. mahzitajs, ka zeen. kungi saweem paga-steem scho fkolhu atdohdohht un eefwehtija to tad ka trihs-weeniga Deewa wahrda. Tad nodseedaja: „Lai Deenu wiffi lihds.“ un ar fwehtishanas wahrdeem tas jauks darbs beidsahs.

Skolhas nams atrohnahs pee Tukkuma — Leelauzes leelzella un irr muhrechts no dedsinateem steegeleem. Ehla irr 11 affes 2 pehdas garrä un 6 affi platta. Preeksch fkolhas irr 1 mahzama istaba, gullama istaba un peelee-kams kambaris un preeksch fkolhmeistera irr 2 istabas ar engelischu luknu un peeleekamu kambari. Dhtris gals irr preeksch pagasta teefas, kur 2 istabas un weens zcetuma kambaris atrohnahs. Tä tad nu gan fkolhai nau ehrtiga ruhme un buhtu labbaki bijis ja ehla buhtu druszin leelaka taisita tappusi. — Til jau buhs japagarrina, jo zilweku flaitlis cet ougumä. Rahds kaiminu fkolhmeisters.

Kattisima stunda

par peetto luhgſchannu

„Bamett mums muhſu grehſus“

(pehſ tabs lihdsib. no blehd. kalp. Matr. 18, 23—35.).

Ta Kunga Jesus Kristus ſchehlaſtiba lai irr ar mums. Amen.

Ta debbes walſtiba irr kà kahds kehniſch, kas ar ſaweem kalpeem gribbeja parahdu iſlihdsinaht. Kas tas kehniſch par to debbes walſtibu irr, to ſakka ta 35. ſerſcha tai nolaſſitã lihdsibã. Prohti kas? Tas debbes tehws. Kas tad nu irr tee kalpi, ſchi debbes kehniſa kalpi? Mehſ kriſtigi zilweki. Kad nu effam Winna kalpi, kas tad mums jadarra? Mums Winnam jaklauſa. Kà tad lai ſinnam, ko wiſch no mums gribb un gaida? Wiſch to irr teizis. Kur tad? Swehtã bihbek. Kurſch mahzibas gabbals muhſu maſajã katkismi fanemm ihſchi kohpã wiſſu to, ko Deews no mums gribb un gaida? Birmais, no teem ſwehteem 10 Deewa hauſchleem. Un kã ſkann tas wiſſu augſtakais hauſtis, kas wiſſus 10 fanemm ihſumã kohpã? Tew buhs mihleht Deewu tawu Kungu u. t. j. pr. un tawu tuwaku kã ſewi paſchu. Waj nu deewſgan ka mehſ hauſchlus ſinnam? Ne, mums wajag tohs darriht. So kã ſtahw rakſihts? Ta irr ta mihleſtiba uſ Deewu, ka mehſ Winna hauſchlus turrã. Redſect, tam wiſſam buhtu jazekahs no Deewa mihleſtibas.

„Ta debbes walſtiba irr kã kahds kehniſch, kas ar ſaweem kalpeem gribbeja parahdu iſlihdsinaht.“ Zaur ſaweem ſwehteem 10 hauſchleem Deews mums iddeenãſ peeminn, ko winnam parahdã effam, kas mums jadarra, prohti? Winna hauſchti jaturr. Zaur ſaweem hauſchleem Wiſch jauta, waj effam to darrijuschi. Un kas mums irr ja-atbild ar Dahwida 19. dſeefm. 13. ſerſch. wahrdeem? „Kas nemanna tabs maldſchannãſ? Schlihti manni no tahm paſlehtahm wainahm.“

„Un kad wiſch eefahza lihdsibu turreht.“ Zil tad nu tas pats pirmãis preekſchã ſauktais kalps bij parahdã? 10 tuhſtoſch pohdus. Tas irr pehz muhſu naudas dandi wairahk kã 10 millionu rublu. Kas tas par tahdu kalpu irr, kas til leelu parahdu ſakrahjis? Tas irr kãtris kriſtihgs zilweki. Kã tas? Tuhſtoſchahrtigi irr muhſu parahdi pret wiſſeem 10 Deewa hauſchleem. Ja, tas irr muhſu grehlu parahdã. Redſi zil leels tas irr. 10 tuhſtoſch pohdus ſakka ta lihdsiba.

Nu waj tad tas kalps ſcho ſawu parahdu aiſmaſkaja? Ne. Kapehz ne? Winnam nebij ko maſkãht. Ja, wiſch bij par nabagu preekſch tam. Ko tad nu tas kehniſch darrija, waj wiſch ar to dewahs ar meeru? Ne. Ko tad? Tas pawehleja to pahrdohht ar winna ſeewu un behrneem un wiſſu, kas tam bija un maſkãht. Waj tad wiſch ar ſeewu un behrneem warreja atlihdsieht tohs 10,000 pohdus? Ne. Nu kapehz tad tas kehniſch to liſka darriht? Tapehz lai tas kalps redſ, ka wiſch ar wiſſu ſawu dahr-

gumu un atliſkufchu mantibu tomehr neſpehj aiſmaſkãht un irr un paleek parahdneekſ. Ko tad wiſch tã lai ſahk atſiht? Sawu leelu parahdu. Un ko lai mahzãhs luhgtees? Kungs zeetees ar mannim. Nu uſluhkojeet to kalpu, ko tad wiſch nu darrija ſawãſ behdãſ? Wiſch pee ſemmes kriſdãms winnu gauſchi luhdsãhs un jazziã: Kungs zeetees ar mannim. Kahdus wahrdus wiſch wehl peelikka floht? Es tew gribbu wiſnotã maſkãht. Waj tas bij gudri teikts? Ne. Kapehz ne? Winnam jau nebij nekas ar ko maſkãht. No kam gan tas zehlahs, ka wiſch wehl tã warreja runnahht? No kam, ka wiſch deewſgan neapnekma, zil leels ihſti winna parahdã bij. Nu, behrni, arri mehſ newarrãm ſawãm debbes kehniſam ſawu leelu parahdu aiſmaſkãht. Kad mehſ winnam atdohhtum meefu un dwehſeli, kad Deews muhſu pehdigo affins lahſiti panemtu, waj tad jau muhſu parahdã buhtu nolihdsinahts? Ne. Nu ko tad mehſ lai darrãm? Lai luhdsamees no winna ſchehlaſtibu. Zil beechi tad mums tã jaluhdsãhs? Iddeenãſ, jo iddeenãſ mehſ tahdu parahdu krahjam. Ko tad lai luhdsamees? Kungs zeetees ar mannim. Zeh kã mahza mums muhſu Kungs Jesus luhgtees ſcho ſchehlaſtibu? Bamett mums muhſu grehlu parahdus. Kas tas irr? Mehſ luhſam ſchinu luhgſchannã, ka tas debbefu tehws negribbetu uſluhkoht muhſu grehſus. Kapehz ne? Mehſ to neſpehjam aiſmaſkãht. Kas tad nu lai to aiſmaſka, kad mehſ to paſchi neſpehjam? Muhſu Kungs Jesus Kristus. Waj tad wiſch to warr? Warr gan. Kã tad? Wiſch irr wiſſuſpehzigã, wianã darbãm irr wiſſuſpehzigã warra. Nu waj til to no Jesus ſinnãm, ka Wiſch to warr? Ne mehſ ſinnãm, ka Wiſch to jau irr iddarrijis. Kad tad Wiſch to iddarrija? Dſihwodãms un pee kruſta ſtabba mirdãms. Ja, dſihwodãms Wiſch iddarrija wiſſu Deewa prahtu, tã ka it neweenã leetã nepalikka parahdã. Mirdãms Wiſch nehma uſ ſew un neſſa to grehlu fohdibu, kas mums bij janẽſ. Kas tad tad irr ta grehla nopelus? Ta nahwe. Kas tad nu zeeta to nahwi preekſch mums wiſſeem? Tas Kungs Jesus muhſu labbad mirdãms.

Kahdu ſirdi tad nu tas kehniſch rahdija, kad tas kalps winnu luhdsãhs? Winnãm eechehlojahs ta kalpa pehz. Redſect to kungu un kehniſu, winnam eechehlojahs ta iſbãitu pilna kalpa. No kam tad redſãm winna ſchehlumu? Wiſch palaida to. Ja, wiſch warreja to gan zeetumã meſt, bet wiſch to palaida. Un wehl wairahk. Kahdu wehl wiſch ſchehlaſtibu rahdija? To parahdu wiſch tam arri atlaida. Redſect behrni ſawã debbes kehniſa tehwa ſirdi. Winnãm eechehlojahs muhſu grehlu parahda un grehlu pohſta. Kad nu mehſ ſawãſ grehlu iſbãilẽſ ſauzam: „Bamett mums muhſu grehlu parahdus“ uſ ko tad mehſ warrãm drohſchi zerreht? Ka wiſch mums muhſu grehſus peedohd. Un nu apleezinajeet to ar preezigu mutti. Kas tad mums tahdu ſcheligu ſirdi pee ta tehwa irr iſgãhdãjis? Muhſu Kungs Jesus

Kristus. Zaur lo winsch wissu muhsu grehku parahdu nomakfaja? Zaur sawu nahwi. Hedsset! muhsu parahds irr leels, bet wehl leelaka irr Deewa shehlastiba eelsh Kristus Jesus.

Tas kalps warreja eet, bij swabbada no wiffa parahda. Ra winna firds buhs preeka un pateizibas pilna bijust! Bet tiklo winsch gabbalinu pagahjis, kas winnam tur fastohpabs? Weens no winna darba beedreem. Kas winnam to ceraugoht prahta schaujabs? Ra schis kalps winnam fints graschus parahda. Simts graschu buhtu pehz muhsu naudas kahdi 25 rubli. Nu dsirdeet! Parlabban winnam bij wairahl ka no 10 millioneem parahds atlaists un winsch cerauga to, kas tam 25 rublus parahda, scho puttekliti pret winna leelo parahdu. Kad winnam tik druzina shehlfirdibas buhtu bijis, fo gan winsch tad buhtu darrijs? Winsch buhtu to maso parahdu atlaidis. Bet tas winnam ne prahta nenahza, jo fo winsch darrija? Winsch sakampis to schnaudsu un fazzija: Mafsa fo tu man effi parahda. Ko nu tas parahdneeks darrija? Winsch tam krittä pee kahjahm un luhdsabs: Zeetes ar wannim, es wienotal mafschu. Heds nesen tapat tas kalps pats bij us zelkeem gullejis un luhdses ar teem pascheem wahrdeem. Winsch bij tappis pallaushts. Kas nu buhtu winnam pascham bijis jadarra? Arri luhdschana japaklaufa. Bet waj winsch to mas dohmaja? Ko lassam no wiana? Un winsch negribbeja. Ko winsch wehl darrija sawu zeetfirdibu rahdidams? Winsch nogahjis metta to zeetuma. Us zil ilgu laiku? Zeelams tas mafsatu wissu, fo tas tam bij parahda.

Kur nu reds tahdu zeetfirdigu kalpu? Mehs zilweki wiffi mehdsam tahdi buht. Waj tad mums irr arri parahdneeki? Jir gan. Kas tee tahdi? Tee kas neisdarra pret mums, kas teem jadarra. Bet zil tad swerr tahds parahds pret to, fo mehs Deewam effam parahda? Ra 25 rubli pret 10 millioneem. Kad nu Deews mums to leelo peedoht, ar fo tad wiffupirms sawu pateizibu warretum rahdiht? Ar to, ka mehs saweem brahteem peedohtdam. Waj mums nebuhtu tas pascheem no few jadarra? Buhtu gan. Bet kad nu muhsu tuwahls muhs wehl luhds: „peedoht man!“ kad redsam, ka winnam tas shehl, kas tad buhtu wiffadi jadarra? Ko fakka peektabs luhdschanas atbilda? Tad gribbam mehs arriidjan no firds peedoht. Kam? Teem, kas pret mums irr noseeguschees. Bet waj ta darram? Jeb waj reds arri to pee mums: Tiklo effam no Deewa grehku peedohtschanu fanehmusch, te jau rahdamees nepeedewigi pret sawu tuwaku? Deewa shehlastiba irr til leela un muhsu shehlfirdiba til masa.

Nu kahda sohdbiba nahf par to neschelibu? Waj nau ta jau katram apdohmigam zilwekam par reebekli? Ko lassam tur no teem lihdsalpeem? Tas sahpeja teem gau-schi. Winni nokohpa, zil besdeewigi tas darrihts, ka tas, kas nupat tahdu shehlfirdibu bandijis, pats rahdabs

zeets ka almins. Ko winni darrija, scho nejaukumu neereedseami? Winni nahlfuchi pafazzija sawam lungam wissu, kas bij notizzis. Kad nu jau zilweks neschelibu eenihst, kas tad gan wehl dauds dsikkali to eenihd? Deews tas Kungs. Ko tad tas kungs tur lihdsiba darrija? Tas kungs aizinaja to kalpu preekscha. Ra winsch to sawas dusmas usrunnaja? Tu blehdihgs kalps. Ko winsch tam preeksch azzihm zehla? To ka winsch tam wissu to leelu parahdu bij atlaidis. Un kapehz atlaidis? Tapehz ka winsch luhdsabs. Bet kad nu tas darba beedris winnu arri bij luhdsis, kas tam tad arri bij jadarra? Arri jatlaisch. Un kad nu to nebij darrijs, kahdu sohdbibu tad tam nospreeda? Winnu nodewa teem mohzitajeem. Us zil ilgu laiku? Zeelams tas mafsatu wissu, fo tas tam bij parahda. Un kad tas gan tiks waffa? It nekad, jo tas nekad newarr wissu aismakfah.

Zaur scho lihdsibu tas Kungs Jesus nofauz par blehdigu kalpu katru, kas sawam brahtam nepeedoht winna pahrlahpschanas. Un kahda sohdbiba tahdeem apsohlita? Tee taps teem mohzitajeem nodohti. Kas tee tahdi irr? Welns un winna engel. Un tas zeetums? Ta elle. Un waj no turrenes kad ahra kluhs? Nefad, jo nefad nespehs to aismakfah, fo irr parahda. Ja, tapat ka tas keh-ninsch tur darrija tam blehdigam kalpam, ta tas debbes tehws mums arri darrihs, ja mehs no firds nepeedohtdam ikweens sawam brahtam winna pahrlahpschanas. Breesmiga sohdbiba nahfs par teem, kas shehlfirdibu nerahda.

Rai tad tas sw. gars muhs flubbina, ka mehs ifdeenas to tehwu luhdsam: Pamett mums muhsu grehku parahdus. Bet mehs kraujamees few no jaunu wissu nastu atkal wirsu, kad arri mehs nepeedohtdam. Tad gribbam mehs arriidjan no firds peedoht un labbu darriht teem, kas pret mums noseeguschees. To palihdsi mums mihtais debbes Tehws! Amen. V.

Par skohlas buhschann.

Tahds laikds, tur walstis til lohti darbojahs gar skohlabm, tur Wahzsemme, Englantä, Kreewusemme, Franzija raffii un darbi israhda, ka wiffur to fahl atsiht, ka walstis labllahschanahs irr neschkirtami faseeta ar tautas gaismu un mahzibu, laikds, tur ka arri pee mums augsti un semmi us to mettahs kohpa, ka warretu skohlas buhschana felt, buhs derriga leeta lassitajeem daschas fakrahtas sinnas nest, kas israhdihs, zil dauds uppurus labbi eerikteti pagasti un aprinki spehz schai leetai par labbu nest un kahdi augli atkal no tahdas sehklas atlegg. Munnafim te par Amerikas beedru walstibm. Ra lassitaji sinnahs Englantes kolonisti Amerika irr firdigi skohlu apgahdaschannu prahta turrejuschi. Jo teem kahds gruhst laizinsch bij japahrzeesch, jo firdigi tee tuhda mettahs us

ffohlas buhſchanas pazillaſchanu un redſeja eelſch tam palihdſibu un drohſchibu pret nahfoſchahm behdahm. Täpat arri Bruhſchu walſti wiſſi ſwarrige waltſis notiffumi irr werſtes ſtabbi uſ ffohlaſ zetta. Ta irr dſihwa un zaur un zaur ſpehziga tauta, kaſ truhlumä un gruhthiſas ne-aiſmitſi laſſiht jaunus ſpehkuſ, ka warr wiſſu pahwarreht.

Arri mums irr daſchadas gruhthiſas, garrigas kà meeſigas janefſ, arri mums ta palihdſiba no ffohlahm gaidama, tur mahzähſ ſpehkuſ leetacht un kur ween eeſpehjamſ few eenahſſchanas un pahrtiſſchanu jo pilnigi gahdatees. Gelfch tam irr Amerikas beedru walſtis ar iſhti janku preeſſſchimi papreeſſchu gahjuſchäſ. Ne tiſ tã tam brihſcham, ne zaur kahdu waldibas peeſſpeeſchanu, ne zaur baſniſas peepalihdſibu, bet ſkaidri no few tee kaudis pa wiſſahm tahm walſtihm par ffohlahm ruhpejähſ. Tur no pat eeſahkuma bij taſ likkums, ka wiſſas elementar ffohlaſ lai ſneediſ ſawu mahzibu beſ kahdas maſkaſ. Wiſſas ffohlaſ uſturra iſdohſchanaſ tappa iſdarritas no tahm galwaſ naudahm un nodohſchanaſ, kaſ no wiſſeem ſalaſſijähſ; bagatee un nabagee wiſſi bij labprahtigi labbahſ graſſi wairahſ no ſawahm eenahſſchanaſ aidoht, lai tiſ ta leeta ſeltu, ka no winnu behneem iſnahſ grun- tigi un gairſchi darbu iſdarritaji. Par ſihmi ſchihſ ſinnas: 1866. gaddä Franziſa, kur 39 millioni zilweku bij, iſdewa preeſſch ffohlahm 52 millionus franku, taſ buhtu 35—40 kapeik. ik no galwaſ; turprettim Amerikä Newjorka walſtiſ, kam 4 million. zilweku lihds 40 milliona franku, taſ irr lihds 3 rubli ik no galwaſ preeſſch ffohlahm. Maſſa- tſchuſet walſti gahja lihds 5¹/₂ rubli pehz muhſu naudas. Abbas ſchihſ walſtiſ iſdoht ikgaddus 5 million. fr. uſ jauntaſamahm ffohlahm. Bilſehtös birgeki maſka wehl daudſ ſipraku nodohſchanaſ ffohlahm par labbu. Tä tad arri Amerikas beedru walſtiſ irr 8 millioni ffohlaſ behnu, 300 tuhſtſochi ffohlmeiſteri un 700 tuhſt. zilweki, kaſ ffohlu amatös ſtahw. Un kad tohſ rehlinumus ſmalſki apuhko, tad redſ kahda pawiſſam zittada, leelaka gadda eenemſchanaſ irr taiſ walſtiſ, kur kaudis wiſſi zaur ffohlahm gahjuſchi, ne kã tur kur maſahſ mahziti. Deenwiddus walſtiſ irr wehl tohſ tumſchakahſ, bet arri tur warr ſkaidri iſrehknaht paſſat, ka ar katra gaddu, kur iſſuhd tee laſſiſchanaſ un rakſiſchanaſ nemahzitee, arri ar tahdeem pat ſohleem eet lauſchu labklaſchanaſ wairumä; gaddu no gadda katra galwa peln wairahſ pa 8 dollari jeb 13 rubli. Deenwiſchneekös atrohd ſtarp 100 zilwekeem wehl lihds 50 nemahzitu. Turprettim Seemelneekös ſtarp 1000 zilwekeem daudſ ja 30 atraddihſ, kaſ rakſtös nemahziti; kaut nu tur gan ſemme maſahſ augliga, to- mehr winnu gadda petha zaur zaurim irr 3 reiſ tiſ leela kã deenwiddus walſtiſ (250 rubl. — pret 85 rubl. ik no galwaſ). Pee ſchihm leelahm ffohlu nodohſchanaſ nahſ

wehl klahſt wiſſas tahe ſohti leelaſ dahwanas, ko weenſ un ohtris no labba prahta ffohlaſ par labbu ſchlinko. Wehl atminneſeet to ſinuu, kur neſen weenſ kungs Pibodi 20 millionus uſ tam atwehleja no ſawahm mantahm un daudſ irr tahdu, kaſ dohd no ſawa paſcha maſuma. Kad weenſ winneem eetu padohmu doht, lai paſchi labbahſ kraſj ne kã tiſ daudſ uſ ffohlahm iſdohd, tad Amerika- neeſchi tahdu iſſmeetu un ſauktu: Nahz redſ tohſ kapitala augkuſ, kur warr wehl ſawu naudu labbahſ nolikt ne kã uſ ffohlaſ buhſchanu?!

Ko mahzameeſ mehſ no tam?

R. Z.

Wezakeem un maiſes tehweem.

Jau mihta, ſilta waſſarina beidsähſ,
Un dſeſtrais ruddens mahjäs pahnahſt ſteidsähſ.
Dſelteneſ lappas ſchabb jau appatſch kahjahm,
Lohpinus abra wairſ nedſihſ no mahjahm.

Laiſ irr jau klahſt peeminneht Jeſus wahrduſ,
Wezakeem, behneem mihtuſ, ſalduſ, gahrduſ:
„Tohſ behninauſ pee mannim ſchurp nahſt laideet!“
Nu, mihti wezaki! tohſ ffohlaſ raideet.

Tur Jeſus apkampſ tohſ ar mihtahm rohkahm;
Lahſ ffohlmeiſteriſ tohſ arri gaid' beſ mohkahn.
Un maſka, kã jau ſinnat, nawa dahrga,
Ir ffohlaſ rihtſie nau nu wairſ tiſ bahrga.

Es neſinnu, kaſ jumſ gan irr par prahtu,
Kad behnuſ ſeemä paturrat few klahſtu?
Kad ffohlaſ raiditu, tad taptu gudri,
Uſ darba, grahmatahm tee buhtu mudri.

Juhſ ſuhdsatees par to, ka nawa maiſes.
Ir mahjäs behri ehd beſ wiſſas raiſes.
Bet to tee mahjä padarra, taſ neeki,
Ko ffohlaſ manto, par to leeli preeki.

Juhſ ſawuſ lohpinuſ tã labbi mihtat;
Kapehz tad ſaweem behmineem newehlat
Jau maſſaem pee Deewa wahrda peetapt,
Zaur to mehſ debbefiſ ween warram eetapt?

Mehſ tatſchu weenreiſ wiſſi arri mirſim!
Kur palikſ manta, kad kã lappas birſim?
Bet kad mehſ allach Deewa prahtu darram,
Tad muhſchu muhſcham ſwehti dſihwoht warram.

▲ R—k.